

Dank u wel voorzitter. We maken vandaag de balans op, waar staan we en waar willen we naar toe, wat is er extra nodig om onze doelstellingen te realiseren? We sluiten de vorige bestuursperiode af en gaan een nieuwe bestuursperiode in. Waar we sommige van de destijds vastgestelde ambities al voor het einde van het jaar hebben gerealiseerd, zien we dat we op andere vlakken alle zeilen moeten gaan bijzetten. Dat de KPI's ons nog niet altijd een reëel beeld geven van de voortgang, moeten we deze bestuursrapportage voor lief nemen. Dat we hier de komende periode aan moeten werken, om zo onze controlerende rol beter te kunnen vervullen, is een gegeven.

Wat GroenLinks betreft streven we naar een Brabant voor iedereen. Een toekomstbestendig en groen Brabant. Laten we er voor zorgen dat we onze provincie zo groen en schoon mogelijk doorgeven aan de volgende generatie. Ik heb deze rapportage gelezen namens alle Brabanders. Maar zeker namens de jonge Brabanders die hier geboren zijn en hier graag willen blijven studeren, wonen en werken. Geven we hun genoeg perspectief vanuit ons beleid?

We hebben deze Brabanders te betrekken bij onze beleidsvorming en beleidsuitvoering. Daarom is het ontzettend jammer dat de Young Projects pilot niet op zichzelf blijkt te kunnen staan. Jongeren kijken vaak automatisch verder vooruit en kunnen de beleidsvorming en uitvoering met extra creativiteit en oplossend vermogen doen verrijken. Is er al nagedacht over een andere manier om jongeren te betrekken bij onze beleidsvorming en uitvoering?

Dan wonen. De herijking van de woningbouwplanning 2019 richt zich vanuit de uitvoeringsagenda vooral op het middensegment, nieuwe woonvormen, arbeidsmigratie en binnenstedelijke transformatie. Komt er bij de herijking in 2019 ook aandacht voor starters op de woningmarkt en sociale woningbouw? Wij zien dat het voor jongeren moeilijk is om aan een woning te komen. Niet alleen in de steden maar ook in de dorpen daar omheen. Juist daar is het voor de leefbaarheid van belang dat jongeren zich kunnen vestigen. Wij willen hier de aandacht voor vragen.

Een groen en gezond Brabant. We streven ernaar dat “de agrofoodsector opereert in evenwicht met de omgeving en met maximale aandacht voor gezondheid, dierenwelzijn en milieu” lezen wij terug in de bestuursrapportage. Doen we er wel écht alles aan om dit te realiseren? Wat GroenLinks betreft zetten we liever nu als provincie in op onder andere de preventie van stalbranden, in plaats van afwachten tot het Rijk met (meer) verplichte maatregelen en eventuele oplossingen komt. We moeten onze agrariërs helpen, om dramatische voorvallen, zoals die van afgelopen weekend in Asten, te voorkomen.

Schoon drinkwater en natuur om van te genieten voor alle Brabanders. We staan voor grote uitdagingen op het gebied van water en natuur de komende jaren. De

NNB realisatie zal moeten worden versneld om de afgesproken doelstelling in 2027 te halen, waaronder onze bosambitie.

Het belang om PAS-herstelmaatregelen door te voeren is belangrijk gezien de toestand van onze Brabantse natuur. Een meerderheid van de PAS-maatregelen loopt op schema, maar voor complexe inrichtingen lijken een aantal maatregelen niet tijdig gerealiseerd te kunnen worden. Wat is de reden hiervoor?

In 2027 moeten we in Brabant voldoen aan de KRW-normen. En wat betreft GL niet alleen omdat het van Europa moet, maar omdat we schoon en veilig water willen hebben in Brabant. De GL-fractie zou graag een analyse willen hebben wat nodig is om de normen te halen. Wat is nodig qua middelen en regelgeving? Zou de provincie landelijk moeten pleiten voor een aanscherping van landelijke regelgeving, bv het openbreken van het zesde actieprogramma nitraatrichtlijn? Graag zouden we deze informatie toegestuurd krijgen om er op een ander moment met de rest van de Staten over te spreken.

In de Burap is aangegeven dat de afspraken met grote grondwateronttrekkers in Brabant op schema loopt, maar dat wel de afspraken met Brabant Water lang hebben geduurd. Zeker gezien de droge zomers is de urgentie hoog wat betreft GroenLinks. Kan hier versneld worden gekeken naar grondwateronttrekkingen bij droge gebieden, om daar gezien de droogte prioriteit aan te geven?

Volgens de gebruikte KPI's loopt alles conform planning bij het Groen OntwikkelFonds Brabant. Is dit ook wel echt het geval? Liggen we nu op schema met de grondaankopen en de EVZ?

Een economisch Brabant. Wat betreft het arbeidsmarktbeleid wordt er veel de uitvoering uitbesteed aan externe partijen en partners wat klaarblijkelijk voor onzekerheden zorgt. Bij ontstane vertraging wordt er een beroep op de provincie gedaan. Moeten we als provincie niet van begin af aan meer zelf bepalen en ook zelf uitvoeren om onzekerheden te elimineren?

We lezen over de Europese programma's het volgende; "Met betrekking tot Europese programma's en MIT gaan we voor wat betreft cofinanciering (Europese) programma's uit van de subsidieplafonds van de opengestelde regelingen. De daadwerkelijke (beschikkingen van deze) projecten kunnen natuurlijk veel lager uitvallen of later plaatsvinden hierbij zijn we afhankelijk van derden" Wat leren hiervan? Hoe pakken we het de volgende keer aan? Laten we niet naïef zijn, laten we realistisch ramen.

We vernemen dat enkele uitvoeringsprogramma's achter lopen in de productgroep energie, zoals het verduurzamen van eigen gebouwen en de emissie openbaar vervoer (elektrische bussen en laadpalen). Er wordt voorgesteld de ambities omlaag bij te stellen. Nou, niet wat GroenLinks betreft. Wat leren we van het niet behalen van de gewenste resultaten bij de uitvoeringprogramma's zodat we bij het nieuwe

uitvoeringsprogramma eind 2019 net hetzelfde risico gaan lopen? We zijn echter blij, dat in de beantwoording van de technische vraag van de PvdD, we kunnen lezen dat we ernaar streven in 2025 zero emissie openbaar vervoer te hebben in Brabant. En daarmee één van de eerste provincies zullen zijn. (technische vraag 54) Vraag aan het College: is dit een inspanning- of een resultaatverplichting?

Een leefbaar Brabant voor iedereen is voor velen van ons een speerpunt. We vinden het fijn om te zien dat de uitvoeringsprogramma's cultuur en erfgoed goed verlopen zijn.

Cubiss is een belangrijke partner in het uitvoeringsprogramma taal en geletterdheid. In november 2018 is er een amendement aangenomen, De schijf van vijf basisvaardigheden. Voor uitvoering van dit amendement is direct een voorstel geschreven door Cubiss. Voor de aanvraag is echter nu pas positief advies gegeven en dan zijn we 9 maanden verder. Er is nog geen beschikking afgegeven terwijl Cubiss al maanden in de startblokken staat. Kunt u aangeven wat de stand van zaken is en de garantie geven dat Cubiss daadwerkelijk aan de slag kan gaan?

We streven er naar dat wat wij in deze zaal bespreken, begrijpelijk is voor alle Brabanders. Maar wanneer ik de bestuursrapportage door blader vraag ik me af waar de klare taal is gebleven. We hebben in de vorige begroting laten zien dat we de klare taal beheersen. Waar is die nu gebleven? We zouden de volgende burap graag beter leesbaar zien zodat het voor de Brabanders makkelijker is om met ons de balans op te maken waar we staan.

Voorzitter, ik kom tot een afronding. We staan er op veel vlakken goed voor, op andere vlakken zullen we de rest van het jaar, maar zeker ook de komende jaren, extra hard moeten gaan werken. Alleen zo realiseren we dat Brabant waar iedereen zich thuis voelt, waar de nieuwe generaties willen blijven en verblijven, waar voldoende groen is om onze gezondheid en de gezondheid van de omgeving te waarborgen.